

II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

NEUVOSTO

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

tehty 23 päivänä maaliskuuta 1998,

kokeellisiin ja muihin tieteellisiin tarkoituksiin käytettävien selkärankaisten eläinten suojelua koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen tekemisestä yhteisön puolesta

(1999/575/EY)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 100 a artiklan yhdessä 228 artiklan 2 kohdan ja 3 kohdan 1 alakohdan kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽²⁾,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽³⁾,

sekä katsoo, että

- 1) neuvosto antoi kokeisiin ja muihin tieteellisiin tarkoituksiin käytettävien eläinten suojelua koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 24 päivänä marraskuuta 1986 direktiivin 86/609/ETY ⁽⁴⁾, jossa vahvistetaan yleiset säännöt, joihin sisältyy kokeellisiin ja muihin tieteellisiin tarkoituksiin käytettävien selkärankaisten eläinten suojelua koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen periaatteet, tavoitteet ja keskeiset määräykset,
- 2) mainitun direktiivin säännökset ja yleissopimuksen määräykset vaikuttavat tässä tarkoitettujen kokeiden avulla kehitettyjen tuotteiden ja aineiden tuotanto-olosuhteisiin ja markkinoille saattamiseen; kyseiset määräykset ja säännökset edistävät siten sisämarkkinoiden luomista ja toimintaa, ja sisämarkkinoiden toteuttaminenhan on yksi yhteisön päätavoitteista,

- 3) kädellisten käyttö kokeellisiin ja muihin tieteellisiin tarkoituksiin voi aiheuttaa kärsimystä eläimille, minkä vuoksi käyttöä on vähennettävä,

- 4) kädellisten käyttö kokeellisiin ja muihin tieteellisiin tarkoituksiin on johtanut kädellisten pyydystämiseen luonnosta, mitä olisi vältettävä aina kun mahdollista, pyydystämisen ja kuljetuksen mahdollisesti aiheuttaman kärsimyksen ja menehtymisten vuoksi,

- 5) viidennessä ympäristöalan toimintaohjelmassa pyritään vähentämään eläinten käyttöä kokeissa 50 prosenttia vuoteen 2000 mennessä; tämä päämäärä ei kuitenkaan saa estää kunnianhimoisempien tavoitteiden asettamista ja saavuttamista,

- 6) yhteisö pyrkii entistä enemmän kehittämään korvaavia menetelmiä ja tietokoneavusteisia simulointimalleja kiinnittäen erityistä huomiota vaihtoehtoisten menetelmien eurooppalaisen hyväksyntäkeskuksen (ECVAM) tekemään työhön niin, että eläinkokeiden vähentämisen tavoite voidaan saavuttaa lähiaikoina,

- 7) yhteisö hyväksyy myös kaikki hankkeet, jotka edistävät täydellistä ja selkeää tietojenvaihtoa eläinten käyttämisestä kokeisiin, ja vaatii samojen kokeiden toistamisen välttämistä, muun muassa uusiin hakijoihin sovellettavilla säännöillä,

- 8) yhteisö allekirjoitti kokeellisiin ja muihin tieteellisiin tarkoituksiin käytettävien selkärankaisten eläinten suojelua koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen 10 päivänä helmikuuta 1987, ja

⁽¹⁾ EYVL C 200, 5.8.1989, s. 8.

⁽²⁾ EYVL C 291, 20.11.1989, s. 43 ja EYVL C 269, 16.10.1995, s. 38.

⁽³⁾ EYVL C 329, 30.12.1989, s. 10.

⁽⁴⁾ EYVL L 358, 18.12.1986, s. 1.

9) yhteisön on tarpeen hyväksyä mainittu yleissopimus,

hyväksymisasiakirja Euroopan neuvoston pääsihteerin huostaan yleissopimuksen 31 artiklan mukaisesti.

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Yhteisö hyväksyy kokeellisiin ja muihin tieteellisiin tarkoituksiin käytettävien selkärankaisten eläinten suojelua koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen tehden varauman sen 28 artiklan 1 kohtaan.

Yleissopimuksen teksti on liitteessä A.

Varauman teksti on liitteessä B.

2 artikla

1. Neuvoston puheenjohtaja valtuutetaan nimeämään henkilö tai henkilöt, joilla on valtuudet tallettaa yleissopimuksen

2. Tallettaessaan hyväksymisasiakirjan nimetty henkilö tai nimetyt henkilöt tekevät tämän päätöksen liitteessä B olevan varauman yleissopimuksen 34 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

3 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 23 päivänä maaliskuuta 1998.

Neuvoston puolesta

M. MEACHER

Puheenjohtaja

KÄÄNNÖS

LIITE A

KOKEELLISIIN JA MUIHIN TIETEELLISIIN TARKOITUKSIIN KÄYTETTÄVIEN SELKÄRANKAISTEN ELÄINTEN SUOJELUA KOSKEVA EUROOPPALAINEN YLEISSOPIMUS**Johdanto**

TÄMÄN YLEISSOPIMUKSEN ALLEKIRJOITTANEET EUROOPAN NEUVOSTON JÄSENVALTIOT, jotka

lähtevät siitä, että Euroopan neuvosto pyrkii suurempaan yhtenäisyyteen jäsentensä välillä ja yhteistyöhön muiden valtioiden kanssa kokeellisiin ja muihin tieteellisiin tarkoituksiin käytettävien elävien eläinten suojelemiseksi,

tunnustavat, että ihmisellä on moraalinen velvollisuus kunnioittaa kaikkia eläimiä ja ottaa huomioon niiden kyky muistaa ja tuntee kärsimystä,

hyväksyvät kuitenkin sen, että ihmisellä hänen tavoitellessaan tietoa, terveyttä ja turvallisuutta on tarve käyttää hyväksien eläimiä, milloin tuloksen voidaan kohtuullisesti odottaa tuottavan uutta tietoa tai yleistä hyötyä ihmiselle tahi eläimille, samoin kuin ihminen käyttää eläimiä ravinnokseen, vaatetukseen ja kuormajuhtana,

päyttävät rajoittaa eläinten käyttöä kokeellisiin ja muihin tieteellisiin tarkoituksiin sekä pyrkivät tällaisen käytön korvaamiseen muulla menetelmällä aina kun se on käytännössä mahdollista, nimenomaan etsimällä vaihtoehtoisia menetelmiä ja edistämällä niiden käyttämistä, ja

tahtovat hyväksyä yhteiset määräykset suojellakseen eläimiä, joita käytetään sellaisissa kokeissa, jotka saattavat aiheuttaa niille kipua, tuskaa, kärsimystä tai pysyvää haittaa, ja milloin tämä on välttämätöntä, varmistaa, että se rajoitetaan vähimmäismäärään, ovat sopineet seuraavaa:

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

I LUKU

Yleiset periaatteet*1 artikla*

1. Tämä sopimus koskee kaikkia eläimiä, joita käytetään tai aiotaan käyttää johonkin kokeelliseen tai muuhun tieteelliseen toimenpiteeseen, milloin kyseinen toimenpide voi aiheuttaa niille kipua, tuskaa, kärsimystä tai pysyvää haittaa. Se ei koske maatalouden piirissä tai klinikoilla harjoitettavaa eläinlääkärintointia, joka ei ole kokeellista.

2. Tässä sopimuksessa

a) 'eläin', ellei sitä ole muuten määritelty, tarkoittaa kaikkia eläviä selkärangaisia eläimiä, vapaana elävät ja/tai lisääntyvät toukkamuodot mukaan luettuina, mutta lukuun ottamatta muita sikiö- tai alkionmuotoja,

b) 'käytettäväksi aiottu' tarkoittaa, että eläin kasvatetaan tai sitä säilytetään myytäväksi, luovutettavaksi tahi käytettäväksi kokeellista tai muuta tieteellistä toimenpidettä varten,

c) 'toimenpide' tarkoittaa eläimen käyttämistä kokeelliseen tai muuhun tieteelliseen tarkoitukseen, joka voi aiheuttaa sille kipua, tuskaa, kärsimystä tai pysyvää haittaa, mukaan luetuna kaikki toimet, joiden tarkoituksena tai todennäköisenä seurauksena on eläimen syntyminen mainitunkaltaisissa olosuhteissa, mutta mukaan lukematta nykyaikaisessa yleisessä käytännössä hyväksytyjä vähiten kivuliaita menetelmiä (ns. humaaneja menetelmiä) eläimen lopettamiseksi tai merkitsemiseksi. Toimenpide alkaa silloin, kun eläintä aletaan valmistaa siihen, ja päättyy, kun havaintojen tekeminen toimenpidettä varten on loppunut. Tämä määritelmä on voimassa eläimen käytön suhteen siinäkin tapauksessa, että kipu, tuska, kärsimys tai pysyvä haitta onnistutaan estämään anestesiolla, kivun poistolla tai muulla menetelmällä,

d) 'pätevä henkilö' tarkoittaa henkilöä, jonka sopimuspuoli omalla alueellaan katsoo kelpoiseksi suorittamaan kulloinkin kyseessä olevan tässä sopimuksessa kuvatun tehtävän,

e) 'vastuuviranomainen' tarkoittaa kunkin sopimuspuolen alueella kyseistä tarkoitusta varten nimettyä viranomaista, elintä tai henkilöä,

- f) 'laitos' tarkoittaa kaikenlaisia pysyviä tai liikuteltavia tiloja, rakennuksia ja rakennus- tai tilaryhmiä, osittain avoimet tai kattamattomat tilat mukaan luettuina,
- g) 'eläimiä kasvattava laitos' tarkoittaa laitosta, jossa eläimiä kasvatetaan käytettäväksi toimenpiteisiin,
- h) 'eläimiä toimittava laitos' tarkoittaa laitosta, joka ei kasvata eläimiä, mutta toimittaa niitä käytettäväksi toimenpiteisiin,
- i) 'eläimiä käyttävä laitos' tarkoittaa laitosta, jossa eläimiä käytetään toimenpiteisiin,
- j) 'humaani lopettamismenetelmä' tarkoittaa eläimen lopettamista kyseiselle lajille sopivalla tavalla, joka aiheuttaa mahdollisimman vähän fyysistä ja henkistä kärsimystä.

2 artikla

Toimenpiteen saa suorittaa vain yhtä tai useampaa seuraavassa lueteltua tarkoitusta varten ja tässä sopimuksessa määritellyin rajoituksin:

- a) i) ihmisen, selkärankaisten tai selkärangattomien eläinten sekä kasvien taudin, sairauden tai muun häiriön tai näiden vaikutusten torjunta tai ehkäisy, mukaan luettuna lääke- ja muiden aineiden ja valmisteiden tuotanto sekä niiden laadun, tehokkuuden ja turvallisuuden testaus;
- ii) ihmisen, selkärankaisten tai selkärangattomien eläinten sekä kasvien taudin, sairauden tai muun häiriön tai näiden vaikutusten määrittäminen tai hoito;
- b) ihmisen, selkärankaisten tai selkärangattomien eläinten sekä kasvien elintoimintojen selvittäminen, arviointi, säätely tai muuntelu;
- c) ympäristönsuojelu;
- d) tieteellinen tutkimus;
- e) koulutus ja opetus;
- f) oikeuslääketieteelliset tutkimukset.

3 artikla

Kukin sopimuspuoli sitoutuu ryhtymään kaikkiin tarpeellisiin toimiin tämän sopimuksen määräysten voimaansaattamiseksi sekä luomaan tehokkaan valvonta- ja ohjausjärjestelmän niin pian kuin mahdollista ja joka tapauksessa viiden vuoden kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta kyseisen sopimuspuolen suhteen.

4 artikla

Tämän sopimuksen määräysten estämättä sopimuspuolet voivat ryhtyä tiukempiin toimiin suojellakseen eläimiä, joita käytetään toimenpiteisiin, tai valvoakseen tai rajoittaakseen eläinten käyttämistä toimenpiteisiin.

II LUKU

Yleinen hoito ja säilytys

5 artikla

1. Jokaisella toimenpiteeseen käytetyllä tai käytettäväksi aiotulla eläimellä tulee olla säilytyspaikka, ympäristö, ainakin vähimmäismäärä liikkumatilaa, ruokaa, vettä ja hoitoa, joita sen terveys ja hyvinvointi edellyttää. Eläimen fysiologisten ja etologisten tarpeiden tyydyttämistä koskevista rajoituksista on luovuttava niin pitkälle kuin mahdollista. Tätä määräystä sovellettaessa tulee ottaa huomioon sopimuksen liitteen A sisältämät ohjeet eläinten säilyttämisestä ja hoidosta.

2. Eläinten kasvatusta, säilytystä ja käyttöä koskevat olosuhteet on päivittäin tarkastettava.

3. Eläinten hyvinvointia ja terveydentilaa on havainnoitava riittävän huolellisesti ja usein, jotta voidaan ehkäistä kivun tai tarpeettoman tuskan, kärsimyksen tai pysyvän haitan tuottaminen.

4. Kukin sopimuspuoli päättää, millaisin järjestelyin varmistetaan havaitun puutteen korjaaminen tai kärsimyksen lopettaminen niin nopeasti kuin mahdollista.

III LUKU

Toimenpiteen suorittaminen

6 artikla

1. Toimenpidettä ei saa suorittaa mihinkään 2 artiklassa lueteltuun tarkoitukseen, jos kohtuullisesti käytännössä on mahdollista soveltaa jotakin toista tieteellisesti luotettavaa menetelmää, joka ei edellytä eläinten käyttöä.

2. Kunkin sopimuspuolen tulisi edistää tieteellistä tutkimusta, jolla pyritään kehittämään muita tutkimusmenetelmiä saman tiedon tuottamiseksi kuin eläinten käyttöä edellyttävien toimenpitein tuotetaan.

7 artikla

Milloin toimenpide täytyy suorittaa, eläinlajin valintaa tulee huolellisesti harkita, ja valinta on tarvittaessa perusteltava vas-

tuuviranomaiselle. Vaihtoehtoisista toimenpiteistä tulee valita ne, joiden suorittamiseen tarvitaan vähiten eläimiä, jotka aiheuttavat vähiten kipua, tuskaa, kärsimystä tai pysyvää haittaa ja jotka todennäköisemmin antavat luotettavia tuloksia.

8 artikla

Toimenpide on suoritettava käyttäen yleisanestesiaa, paikallispuudutusta tai muuta kivun poistoa tai muita menetelmiä, joiden tarkoituksena on siinä määrin kuin mahdollista ehkäistä kipua, tuskaa, kärsimystä tai pysyvää haittaa, koko toimenpiteen ajan, paitsi milloin

- a) toimenpiteen aiheuttama kipu on vähäisempi kuin anestesian tai kivun poiston eläimen hyvinvoinnille aiheuttama haitta tai
- b) nukutuksen tai kivun poiston käyttö ei ole sopuosinnussa toimenpiteen tarkoituksen kanssa. Sellaisissa tapauksissa on soveliaain lainsäädännöllisin ja/tai hallinnollisin toimin varmistettava, ettei tässä tarkoitettuja toimenpiteitä suoriteta tarpeettomasti.

9 artikla

1. Milloin eläintä aiotaan käyttää toimenpiteeseen, joka aiheuttaa tai saattaa aiheuttaa sille voimakasta ja todennäköisesti jatkuvaa kipua, toimenpiteestä on annettava ilmoitus ja selvitys vastuuviranomaiselle tai siihen on saatava kyseisen viranomaisen nimenomainen lupa.

2. Soveliaain lainsäädännöllisin ja/tai hallinnollisin toimin on estettävä kyseisten toimenpiteiden tarpeeton suorittaminen. Sanotunlaisia toimia ovat:

- joko vastuuviranomaisen nimenomainen lupa tai
- vastuuviranomaiselle annettava ilmoitus kyseisestä toimenpiteestä ja tämän viranomaisen oikeudelliset tai hallinnolliset toimet, milloin viranomainen ei ole vakuuttunut siitä, että toimenpide on riittävän tärkeä ihmisen tai eläinten olennaisten tarpeiden kannalta, mukaan luettuna tieteellisten ongelmien ratkaiseminen.

10 artikla

Toimenpiteen aikana 5 artiklan määräykset pysyvät voimassa toimenpiteessä käytetyn eläimen suhteen, paitsi milloin kyseiset määräykset ovat ristiriidassa toimenpiteen tarkoituksen kanssa.

11 artikla

1. Toimenpiteen päättyessä on päätettävä, pidetäänkö eläin hengissä vai lopetetaanko se humaania menetelmää käyttäen. Eläintä ei saa pitää hengissä, jos se todennäköisesti tulisi kärsimään jatkuvaa kipua tai tuskaa, vaikka sen terveydentila kaikissa muissa suhteissa olisikin normalisoitunut.

2. Pätevän henkilön, ensi sijassa eläinlääkärin, tai sen henkilön, joka 13 artiklan mukaan vastaa toimenpiteestä tai on sen suorittanut, tulee tehdä tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitettut päätökset.

3. Milloin toimenpiteen päättyessä

- a) eläin on tarkoitus pitää hengissä, sen tulee saada terveydentilansa edellyttämää hoitoa, se on saatettava eläinlääkärin tai muun pätevän henkilön valvontaan ja sen tulee saada 5 artiklan mukaiset olosuhteet. Tämän alakohdan määräyksistä voidaan kuitenkin poiketa, milloin niistä poikkeaminen ei eläinlääkärin käsityksen mukaan tuota eläimelle kärsimystä;
- b) eläintä ei ole tarkoitus pitää hengissä tai sen hyvinvointia koskevat 5 artiklan määräykset eivät voi sitä hyödyttää, se tulee mahdollisimman nopeasti lopettaa humaania menetelmää käyttäen.

4. Eläintä, jota on käytetty toimenpiteeseen, joka on aiheuttanut voimakasta tai jatkuvaa kipua tai tuskaa, riippumatta siitä, onko turvaututtu anestesiaan tai kivun poistoon, ei saa käyttää uusiin toimenpiteisiin, ellei sen terveydentila ja vointi ole palautunut hyväksi; lisäksi edellytetään joko

- a) että eläin on yleisanestesiassa koko uuden toimenpiteen ajan aina lopettamiseensa saakka, tai
- b) että uusi toimenpide sisältää vain vähäisiä toimia.

12 artikla

Tämän sopimuksen muiden määräysten estämättä vastuuviranomainen voi sallia kyseessä olevan eläimen vapaaksi päästämisen, milloin toimenpiteen hyväksyttävät tarkoitukset sitä vaativat ja viranomainen on vakuuttunut siitä, että eläimen hyvinvoinnista on huolehdittu niin hyvin kuin se käytännössä on mahdollista. Toimenpiteitä, joihin sisältyy eläimen vapaaksi päästäminen, ei saa suorittaa yksinomaan koulutus- tai opetus-tarkoituksessa.

IV LUKU

Lupa toimenpiteen suorittamiseen

13 artikla

Edellä 2 artiklassa mainittuihin tarkoituksiin liittyvän toimenpiteen saa suorittaa vain henkilö, jolla on siihen lupa tai joka toi-

mii luvan saaneen henkilön välittömässä valvonnassa, taikka jos kyseessä olevalla koe- tai muulla tieteellisellä hankkeella on kansallisen lainsäädännön mukainen lupa. Lupa tulee myöntää vain sellaisille henkilöille, jotka vastuuviranomainen on todennut päteviksi.

V LUKU

Eläimiä kasvattavat tai toimittavat laitokset

14 artikla

Eläimiä kasvattavien ja toimittavien laitosten tulee olla vastuuviranomaisen rekisteröimiä, 21 ja 22 artiklan tarkoittamat poikkeukset huomioon otettuina. Rekisteröityjen laitosten tulee noudattaa 5 artiklan määräyksiä.

15 artikla

14 artiklassa tarkoitetun rekisteröinnin yhteydessä tulee mainita laitoksen toiminnasta vastaava henkilö, jonka tulee olla pätevä antamaan tai järjestämään laitoksessa kasvatettaville tai säilytettävälle eläinlajeille sopivaa hoitoa.

16 artikla

1. Eläimiä kasvattavien rekisteröityjen laitosten tulee huolehtia siitä, että laitoksessa kasvatettujen ja sieltä luovutettujen eläinten lukumääristä ja lajeista, luovutuspäivistä ja vastaanottajista sekä heidän osoitteistaan pidetään luetteloa.

2. Eläimiä toimittavien rekisteröityjen laitosten tulee huolehtia siitä, että laitokseen saapuvien ja sieltä luovutettujen eläinten lukumääristä ja lajeista, saapumis- ja luovutuspäivistä, kyseisten eläinten toimittajista sekä niiden vastaanottajien nimistä ja osoitteista pidetään luetteloa.

3. Vastuuviranomainen määrää, millä tavoin tämän artiklan 1 ja 2 kappaleissa mainittujen laitosten toiminnasta vastaavan henkilön on pidettävä viranomaiselle esitettäviä luetteloita. Luettelot on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan viimeisen luetteloon tehdyn merkinnän päivämäärästä.

17 artikla

1. Jokainen laitoksessa pidettävä koira tai kissa on merkittävä yksilöidysti ja pysyvästi sekä mahdollisimman kivuttomasti ennen vieroitusta.

2. Merkitsemätön koira tai kissa, joka otetaan laitokseen ensimmäistä kertaa vieroituksen jälkeen, on merkittävä mahdollisimman pian.

3. Jos koira tai kissa siirretään laitoksesta toiseen ennen vieroitusta eikä eläintä sitä ennen voida käytännöllisistä syistä merkitä, kaikki eläintä koskevat asiakirjat ja ennen kaikkea tiedot sen emosta on säilytettävä, kunnes merkitseminen voidaan suorittaa.

4. Laitoksen on luetteloitava jokaisen koiran tai kissan alkuperä ja tunnistamistiedot.

VI LUKU

Eläimiä käyttävät laitokset

18 artikla

Eläimiä käyttävien laitosten tulee olla vastuuviranomaisen rekisteröimiä tai muulla tavoin hyväksymiä, ja niiden tulee noudattaa 5 artiklan määräyksiä.

19 artikla

Eläimiä käyttäviin laitoksiin tulee järjestää sellaiset laitteet ja välineet, jotka soveltuvat niissä käytetyille eläinlajeille ja suoritettaville toimenpiteille. Laitteet ja välineet tulee suunnitella rakenteeltaan ja toiminnaltaan sellaisiksi, että toimenpiteet voidaan suorittaa mahdollisimman tehokkaasti, tavoitteena johdonmukaisten tulosten saaminen käyttäen mahdollisimman vähän eläimiä ja tuottaen mahdollisimman vähän kipua, tuskaa, kärsimystä tai pysyvää haittaa.

20 artikla

Eläimiä käyttävissä laitoksissa

- tulee nimetä henkilö tai henkilöt, jotka ovat hallinnollisesti vastuussa eläinten hoidosta ja laitteiden toiminnasta;
- tulee olla tarpeellinen määrä koulutettua henkilöstöä;
- tulee olla asianomaisesti järjestetty eläinlääkintähuolto;
- tulisi eläinten hyvinvointiin liittyvissä kysymyksissä olla käytettävissä neuvoa-antava eläinlääkäri tai muu pätevä henkilö.

21 artikla

1. Alla lueteltuihin lajeihin kuuluvat, toimenpiteisiin käytettävät eläimet on hankittava suoraan tai niiden on oltava peräisin niitä kasvattavista rekisteröidyistä laitoksista, ellei sopimus-

puolen määräämin edellytyksin ole myönnetty yleistä tai erityistä poikkeusta:

hiiri:	Mus musculus
rotta:	Rattus norvegicus
marsu:	Cavia porcellus
kultahamsteri:	Mesocricetus auratus
kaniini:	Oryctolagus cuniculus
koira:	Canis familiaris
kissa:	Felis catus
viiriäinen:	Coturnix coturnix.

2. Kukin sopimuspuoli sitoutuu ulottamaan tämän artiklan 1 kappaleen määräykset koskemaan muitakin, erityisesti kädellisiä eläinlajeja, niin pian kuin voidaan kohtuullisesti odottaa riittävän määrän koetarkoituksiin kasvatettuja kyseisiin lajeihin kuuluvia eläimiä olevan saatavissa.

3. Irrallaan tavattuja kotieläimiä ei saa käyttää toimenpiteissä. Tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti myönnettyä yleistä poikkeusta ei saa soveltaa kulkukoiiriin ja -kissoihin.

22 artikla

Eläimiä käytävissä laitoksissa saa toimenpiteisiin käyttää ainoastaan niitä kasvattavasta tai toimittavasta rekisteröidystä laitoksesta hankittuja eläimiä, paitsi milloin sopimuspuolen määräämin edellytyksin on myönnetty yleinen tai erityinen poikkeus.

23 artikla

Toimenpiteitä saa suorittaa eläimiä käyttävän laitoksen ulkopuolella vastuuviranomaisen luvalla.

24 artikla

Eläimiä käyttävien laitosten tulee huolehtia luetteloinnista ja siitä, että luettelot ovat saatavissa vastuuviranomaisen edellyttämällä tavalla. Luetteloiden tulee erityisesti täyttää 27 artiklan edellytykset, ja niistä tulee lisäksi ilmetä kaikkien laitokseen hankittujen eläinten lukumäärät ja lajit, niiden toimittajat ja saapumispäivät.

VII LUKU

Koulutus ja opetus

25 artikla

1. Opetustarkoituksessa tai ammatillisen täydennyskoulutuksen tarkoituksessa tehdyistä toimenpiteistä, mukaan lukien kokeissa käytettävien tai käytettäväksi aiottujen eläinten hoito,

on ilmoitettava vastuuviranomaiselle. Toimenpiteiden suorittajana tai valvojana tulee olla pätevä henkilö, joka vastaa siitä, että toimenpiteet ovat kansallisen lainsäädännön ja tämän sopimuksen ehtojen mukaisia.

2. Toimenpiteitä ei saa suorittaa muihin opetus-, koulutus- tai täydennyskoulutustarkoituksiin kuin edellä 1 kappaleessa mainittuihin.

3. Tämän artiklan 1 kappaleen tarkoittamat toimenpiteet tulee sallia vain milloin ne ovat kyseisen koulutuksen tai opetuksen kannalta ehdottoman välttämättömiä ja milloin samaa tarkoitusta ei voida saavuttaa yhtä tehokkaaksi katsottavalla audiovisuaalisella tai muulla sopivalla menetelmällä.

26 artikla

Toimenpiteiden suorittajilla, niihin osallistujilla ja niiden valvojilla sekä toimenpiteissä käytettyjen eläinten hoitajilla tulee olla asianmukainen koulutus ja kokemus.

VIII LUKU

Tilastotiedot

27 artikla

1. Kunkin sopimuspuolen tulee koota tilastotietoja eläinten käytöstä toimenpiteisiin, ja tiedot on saatettava yleisön saataville milloin se lain mukaan on mahdollista.

2. Tilastotietoja tulee koota seuraavista seikoista:

- toimenpiteisiin käytettyjen eläinten lukumääristä ja lajeista;
- välittömästi lääketieteellisiin tarkoituksiin ja koulutus- tai opetustarkoituksellisissa toimenpiteissä käytettävien tiettyihin ryhmiin kuuluvien eläinten lukumääristä;
- ihmisen ja ympäristön suojeluun liittyvissä toimenpiteissä käytettävien tiettyihin ryhmiin kuuluvien eläinten lukumääristä;
- lain vaatimissa toimenpiteissä käytettävien tiettyihin ryhmiin kuuluvien eläinten lukumääristä.

28 artikla

1. Ottaen huomioon kansallisen lainsäädännön salassapitoa ja luottamuksellisuutta koskevat määräykset kunkin sopimuspuolen tulee toimittaa vuosittain Euroopan neuvoston pääsihteerille 27 artiklan 2 kappaleen tarkoittamat tiedot tämän sopimuksen liitteen B edellyttämässä muodossa.

2. Euroopan neuvoston pääsihteerin julkaisee sopimuspuolilta vastaanottamansa 27 artiklan 2 kappaleen tarkoittamat tilastotiedot.

3. Sopimuspuolia kehoitetaan tiedottamaan Euroopan neuvoston pääsihteerille sen viranomaisen osoite, joka antaa pyynnöstä tarkempia kansallisia tilastotietoja. Kyseiset osoitteet liitetään Euroopan neuvoston pääsihteerin tilastojulkaisuihin.

IX LUKU

Toisen sopimuspuolen alueella suoritettujen toimenpiteiden hyväksyminen

29 artikla

1. Terveys- ja turvallisuuslainsäädännön vaatimien toimenpiteiden tarpeettoman toistamisen välttämiseksi kunkin sopimuspuolen tulee, milloin se on käytännössä mahdollista, hyväksyä toisen sopimuspuolen alueella suoritettujen toimenpiteiden tulokset.

2. Tässä tarkoituksessa sopimuspuolet sitoutuvat antamaan toisilleen apua, milloin se on käytännössä mahdollista ja lainmukaista, erityisesti antamalla tietoja omasta lainsäädännöstään ja hallintokäytännöstään, jotka liittyvät tuoterekisteröinnin yhteydessä vaadittaviin toimenpiteisiin, sekä tosiasioihin perustuvia tietoja alueellaan suoritetuista toimenpiteistä sekä niihin liittyvistä luvista tai muista hallinnollisista seikoista.

X LUKU

Monenkeskiset neuvottelut

30 artikla

Sopimuspuolten tulee viiden vuoden kuluessa tämän yleissopimuksen voimaantulosta ja sen jälkeen viiden vuoden välein tai useammin, jos sopimuspuolten enemmistö sitä pyytää, järjestää Euroopan neuvoston puitteissa monenkeskiset neuvottelut, joissa tutkitaan tämän yleissopimuksen soveltamista ja sen tarkistamisen tai sen määräysten laajentamisen tarpeellisuutta. Neuvottelut tapahtuvat Euroopan neuvoston pääsihteerin koolle kutsumissa kokouksissa. Sopimuspuolten tulee ilmoittaa edustajansa nimi Euroopan neuvoston pääsihteerille vähintään kaksi kuukautta ennen kokousta.

XI LUKU

Loppumääräykset

31 artikla

Tämä yleissopimus on avoinna allekirjoittamista varten Euroopan neuvoston jäsenvaltioille ja Euroopan yhteisölle. Se on rati-

fioitava tai hyväksyttävä. Ratifioimis- ja hyväksymiskirjat talletetaan Euroopan neuvoston pääsihteerin huostaan.

32 artikla

1. Tämä yleissopimus tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kuusi kuukautta siitä päivästä, jona neljä Euroopan neuvoston jäsenvaltiota on 31 artiklan määräysten mukaisesti ilmaissut suostuvansa siihen, että tämä yleissopimus sitoo niitä.

2. Allekirjoittajavaltion osalta, joka myöhemmin ilmaisee suostumuksensa siihen, että yleissopimus sitoo sitä, yleissopimus tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kuusi kuukautta ratifioimis- tai hyväksymiskirjan tallettamispäivästä.

33 artikla

1. Tämän yleissopimuksen voimaantulon jälkeen Euroopan neuvoston ministerikomitea voi kutsua Euroopan neuvostoon kuulumattoman valtion liittymään sopimukseen Euroopan neuvoston peruskirjan 20 artiklan d kohdassa määrättyllä enemmistöllä tehdyllä päätöksellä ja komitean jäsenyyteen oikeutettujen sopimusvaltioiden edustajien yksimielisellä päätöksellä.

2. Yleissopimukseen liittyvän valtion osalta yleissopimus tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kuusi kuukautta siitä päivästä, jona liittymiskirja talletettiin Euroopan neuvoston pääsihteerin huostaan.

34 artikla

1. Allekirjoittajavaltio voi allekirjoittaessaan yleissopimuksen tai tallettaessaan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa tehdä yhden tai useampia varauksia. Varauksia ei kuitenkaan voi tehdä 1–14 eikä 18–20 artiklojen osalta.

2. Edellisen kappaleen mukaisesti varauman tehnyt sopimuspuoli voi kokonaan tai osittain peruuttaa varauman Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla ilmoituksella. Peruutus tulee voimaan sinä päivänä, jona pääsihteerin on vastaanottanut sanotun ilmoituksen.

3. Tämän yleissopimuksen jonkin määräyksen osalta varauman tehnyt sopimuspuoli ei saa vaatia muilta sopimuspuoilta kyseisen määräyksen noudattamista; jos varaus kuitenkin on osittainen tai ehdollinen, varauman tehnyt sopimuspuoli voi vaatia muita noudattamaan kyseistä määräystä siinä laajuudessa kuin se itse on määräyksen hyväksynyt.

35 artikla

1. Allekirjoittajavaltio voi allekirjoittaessaan yleissopimuksen tai tallettaessaan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa määrittellä alueen tai alueet, joihin tätä yleissopimusta sovelletaan.

2. Sopimuspuoli voi milloin tahansa myöhemmin ulottaa Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla selityksellä tämän yleissopimuksen koskemaan selityksessä määriteltyä muuta aluetta. Tällaisen alueen osalta yleissopimus tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kuusi kuukautta siitä päivästä, jona Euroopan neuvoston pääsihteeri on vastaanottanut selityksen.

3. Kahden edellisen kappaleen mukaisesti tehty selitys voidaan jonkin selityksessä mainitun alueen osalta peruuttaa Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla ilmoituksella. Peruutus tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kuusi kuukautta siitä päivästä, jona pääsihteeri on vastaanottanut ilmoituksen.

36 artikla

1. Sopimuspuoli voi milloin tahansa irtisanoa tämän sopimuksen Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla ilmoituksella.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen.

Tehty Strasbourgissa 18 päivänä maaliskuuta 1986 yhtenä englannin- ja ranskankielisenä kappaleena, jonka molemmat tekstit ovat yhtä todistusvoimaisia ja joka talletetaan Euroopan neuvoston arkistoon. Euroopan neuvoston pääsihteeri toimittaa oikeaksi todistetun jäljennöksen kullekin Euroopan neuvoston jäsenvaltiolle, Euroopan yhteisölle ja kullekin valtiolle, joka on kutsuttu liittymään tähän yleissopimukseen.

—

LIITE B

KOKEELLISIIN JA MUIHIN TIETEELLISIIN TARKOITUKSIIN KÄYTETTÄVIEN SELKÄRANKAISTEN ELÄINTEN SUOJELUA KOSKEVAN EUROOPPALAISEN YLEISSOPIMUKSEN 28 ARTIKLAN 1 KOHTAA KOSKEVA VARAUMA

Kokeellisiin ja muihin tieteellisiin tarkoituksiin käytettävien selkärankaisten eläinten suojelua koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen 34 artiklan 1 kohdan mukaisesti Euroopan yhteisö katsoo, että mainitun yleissopimuksen 28 artiklan 1 kohdassa määrätty vaatimus tilastotietojen ilmoittamisesta eivät koske sitä.

—

2. Irtisanominen tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kuusi kuukautta siitä päivästä, jona pääsihteeri on vastaanottanut ilmoituksen.

37 artikla

Euroopan neuvoston pääsihteeri ilmoittaa Euroopan neuvoston jäsenvaltioille, Euroopan yhteisölle ja muille tähän yleissopimukseen liittyneille valtioille

- a) kaikista allekirjoituksista;
- b) kaikista ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjojen tallettamisista;
- c) kaikista 32, 33 ja 35 artiklan mukaisista yleissopimuksen voimaantulopäivistä;
- d) kaikista muista tätä yleissopimusta koskevista toimituksista ja tiedoksiannoista.